

any I - 8 setembre 1934 - n.º 20

**setmanari portantveu de la joventut
d'esquerra -estat català- de badalona**

redacció i administració: carme, 57

número solt: 20 cèntims

el proper dimarts, aquesta joventut assistirà en corporació a la manifestació que el poble català ret al conseller cap rafel de casanova i als màrtirs del 1714, éssent el lloc de reunió a la plaça de la república i l'hora de sortida a les nou del matí.

cap una catalunya lliure

L'onze de setembre de 1714, és el punt final d'un poble que cau, ja feia temps que es trobava en una forta devallada, n'és el darrer episodi aquella defensa heroica que el Conseller en Cap Rafael de Casanova, feu del baluard de Sant Pere contra les hostes de Felip V. Queien les muralles materials que defensaven Barcelona, però feia ja temps que anaven caient poc a poc aquelles altres muralles representatives dels valors espirituals i que sense elles no hi ha possibilitat de defensar-se l'esperit nacional dels pobles. Després d'aquesta data vingué un llarg sojorn d'abàtiment, de disbuixament del sentit racial i una ona d'uniformisme a la moda del sentit centralista francès, semblava haver fet desaparèixer fins els més tènues relleus de la nostra pròpia personalitat.

Amb Aribau, s'incorpora a Catalunya, l'esperit romàntic que deixondia l'ànima dels pobles d'Europa. S'inicia a casa nostra la renaixença, i l'Oda a la Pàtria, són les primeres llums, tènues encara, però que permet fer sortir del mig de les ombres els relleus tant temps

amagats de la nostra personalitat pròpia.

Amb la renaixença literària, vingué la nostra renaixença política, cada dia eren més acusats els caràcters racials del nostre poble. Catalunya feia via endavant i ja no la detindrà cap obstacle, avença cap un futur nou ple de llibertats, pot fer petites parades en el seu camí, com en les èpoques de la Dictadura, però que serà per avançar amb major braó cap a la llibertat definitiva.

I avui, onze de setembre de l'any 1934, quan farem voleiar les nostres banderes, quan amb les nostres flors cobrim l'estàtua del Conseller en Cap, cal que per damunt dels nostres lirismes i entusiasmes, pensem serenament que a arribat ja el moment de construir, bé estan les nostres cançons, els nostres planys, però tenim ja a les nostres mans suficients materials, perquè poguem amotllar la vida política del nostre poble.

Cal que des del Govern, perfillem amb l'inici de llibertats, que ens dona l'Estatut, aquella organització estatal que faci del nostre poble, un poble pròsper i digne d'una major llibertat.

J. DENCÁS

l'homenatge de l'onze de setembre

Dimarts, els patriotes de cor farem camí vers una humil estàtua que es troba al barri de Sant Pere, lloc on van cobrir-se de glòria tots els qui s'hi trobaren en la memorable diada de l'11 de setembre del 1714. ¿Quin és el català que en aquesta diada deixa de fer una visita a l'invicte Conseller en Cap Rafael Casanova, greument ferit al defensar les últimes engrunes de llibertat de què gaudien?

La personalitat dels catalans no es perdé, però, en aquesta data. Des de 1474 o sigui amb el casament de Ferran d'Aragó amb Isabel la Catòlica, Catalunya ho anà perdent tot de mica en mica. Amb aquesta unió finireu els reis de la Confederació Catalano-Aragonesa. Els qui seguiren, desconexadors de les lleis i de l'esperit de la nostra terra, poc a poc anaven minvant els seus drets i privilegis per a imposar les lleis de Castella.

Des del moment que Catalunya es trobà dins la unitat espanyola, Castella, mestressa de la moharquia i de la cort, començà els treballs d'assimilació envers ella. I per aquest camí arribem en el període històric més trist per a Catalunya: el dia en què foren anul·lades per la força de les armes les glorioses institucions que la regien i els seus fills per-

deren la condició d'homes lliures... quedant esclaus...

Es aquesta una luctuosa jornada pels catalans, els quals, amb l'ànima condoluda cada any portem llor i flors al peu de l'estàtua de l'últim Conseller glorificant així els ciutadans que moriren per la pàtria. Tots els pobles retren culte pietós a lurs morts. Catalunya compleix un deure patriòtic homenajant els qui saberen complir com a bons patriotes en aquells difícils moments en què s'apagava el sol de la nostra grandesa política. La bàrbara violència del cesarisme absolutista, exòtic i perturbador en el funcionament normal de la història de nostra pàtria, articulà, sota el patró uniforme d'un Estat absorbent, la vida pròpia i lliure del poble català, el qual avui, gràcies a l'actuació serena i digna dels homes de la Generalitat torna a reconquerir la seva dignitat civil.

Que la jornada de l'11 de setembre ens doni coratge i valor per a fer-nos dignes dels qui amb goig i sense queixa donaren la seva vida per Catalunya i que com ells sapiguem morir, si és necessari, per la defensa de les llibertats amb tant d'esforç, suara reconquerides. PETRUS

in memoriam

S'ha escrit tant, s'han dit tantes coses en articles, conferències i mítings referents a la diada de l'onze de setembre de 1714 i del que representava per la nostra Pàtria, que els escriptors neòfits ens trobem davant d'un camp vastíssim completament saquejat en el qual el nostre ingeni insuficientment esmolat, i la nostra retina poc acostumada a furgar entre el que ja està furgat sobrerament, no li queda altre remei que fer el trist paper de repetidors de tot el que ja ha estat dit.

Es endebades que cerquem quelcom d'inèdit, podem, armats de paciència, amuntegar damunt la nostra taula de treball, llibres d'Història i regirar àvidament tots els seus recons, quan haurem vist quelcom que ens semblarà una nova troballa i cridarem Eureka! ens sortirà un vell catalanista i ens dirà que el que a nosaltres ens sembla una nova aportació, tal periòdic comarcal publicà a l'any 6 ó 7 un treball que ja en parlava.

Així, doncs, deixarem que Lluís XIV, el seu nét i la Princesa dels Ursins, bonament se les arreglin amb els historiadors i els erudits i farem el mateix nosaltres amb els materials que trenta anys de catalanisme han pogut proporcionar-nos.

Del dia que Carlemany concedí al comte Guifré el comtat de Barcelona, al dia que en Macià proclamà la República Catalana a la Plaça de St. Jaume encara, convindreu amb nosaltres que han passat més de quatre dies i que a la xancra oberta entre la primera i l'última data s'hi ha enterrat tota una història, tot un passat amb grandeses i misèries, victòries, derrotes, honra i ignomínia, que de tot hi hagué, i el nostre patriotisme no ens privarà pas de proclamar-ho.

D'aquest gran enterrament sols se n'escapen les coses que afecten a l'espiritualitat. Quants centenars de catalans saben perquè morí a la batalla de Muret el rei en Pere d'Aragó i que els interessa saber-ho? En canvi, interessarà sempre saber i estudiar la vida i l'obra literària i científica dels Ausias March, els Montaner, els Eiximenis, els Ramon Llull, els Arnau de Vilanova, els Francesc d'Aragó i tants d'altres que han aixecat enlaire la personalitat espiritual de la nostra raça i l'han salvada fent-la perdurar a través dels segles d'una manera inconfundible.

Què sabriem de les gestes d'en Jaume I sense en Ramon de Montaner? Qui ha fet que en els moments de decadència i d'esclavitut, descoratjats i emmetzinats per l'exemple que donaren els potentats d'adulació als

tirans, es mantingués l'esperit racial de Catalunya, sinó els qui escribien i pensaven en català?

Si no haguéssim comptat més que amb el record d'unes dinasties de Reis, prínceps, comtes i guerrers, la nostra terra hauria estat fàcilment assimilada pel primer aventurer coronat que ho hagués intentat, perquè igual que els reis, els prínceps, els comtes i els guerrers, hauríem estat un poble de gent mercenària disposat a seguir les banderes més llampants i els escuts més lluents.

El pòsit espiritual de la gent de la nostra terra, és la que l'ha salvat a través de segles de poders absoluts, de no perdre les seves característiques de nació amb trets inconfundibles i inassimilables.

Clar està, que fer despertar el sentiment de catalanitat esmortuït en el nostre poble, els escriptors, el poeta i els polítics de l'època romàntica, acudiren a fórmules heroiques, desenterrant la faramalla de les nostres glòries militars, les nostres conquestes i l'epopeia de brigants dels almogàvers, als esperits primaris sempre els va bé que els despertin l'orgull de poble fort, però avui els Cardones, els Roger de Llúria, els Tamarit i totes les celebritats guerreres que adornen amb el seu nom les gestes militars de la nostra història, sónombres que es difumen en la llunyania dels temps i la Catalunya d'avui no en serva ja cap record, altres són els problemes que agiten a la societat contemporània, perquè tinguem de torbar el seu somni etern espolsant les seves cendres pels confins de la nostra Pàtria.

Catalunya ha viscut i viurà per damunt de totes les commocions i transformacions polítiques i econòmiques, perquè és una nació perfectament definida, tant geogràficament com ètnicament.

Quan acabat el procés de recobriment de la llibertat absoluta de la nostra Pàtria, amb l'esperit seré i mans lliures, la nostra cultura estigui a l'abast del poble des de l'escola primària, sense trabes i sense intervencions forasteres, haurà arribat el moment de fer uns funerals tan grandiosos com es vulgui, a tots els espectres gloriosos de la nostra Història i no parlar-ne més.

Guardarem aleshores les flors, els entusiasmes, els cànctics i els visques pels vertaders artesans de la nostra personalitat nacional: els pensadors, els filòsofs, els escriptors, els poetes, els músics, els homes de ciència, els quals s'han vist massa sovint eclipsats pel soroll de l'acer de les armadures i el so de les trompetes.